

האיש מקדש פרק שני קידושין

מ.מ.

עין משפט
נר מצוה

א [מיי פ"ד מהל' גירושין
הלכה כב טושי"ע אה"ע
סימן קל סעיף ד':
צב ב מיי פ"ט מהל'
גירושין הלכה לה
סמג ע"ין נ טושי"ע אה"ע
סימן קמ"א סעיף מט':
צב ג ד ה מיי פ"ח מהל'
אבות הל' ד טושי"ע
אה"ע סימן לח סעיף כה':
צד ו מיי"ש שם טור ש"ע
שם סעיף כו':

מוסף רש"י

גט פשוט. שטר
פשוט כעין שלטו שא"ט
תפור ומקושר דלמקמ,
וכל שטרות קרוין גט
דלאמריין בעלמא וגט חוב
שא"ט צו אחריות, וכן
גטין וכן בשטרות מיי
דלאמריין בגמרא וגט שלט
חלוק בין גטין לשטרות
(רשב"ם ב"ב קסג). עדי
מתוכי. בסוף השטר כמו
שלטו טהינן לחתום מתוכ
מקושר עדי
מאחרותי. כותב שטה
ומינה חלק בשעור שטה
הכתובה וסופלה על החלק
ותפר ואח"כ כותב שטה
ומינה שטה חלק וסופלה
על החלק ותפר לו כרטה
די מקום תירף השטה,
והעדים חתומין מבחוץ
כענין שפירשו ארורתי
בגמרא ובלבד שלא יסו
קשרו מרובין מעדי,
דמתני' גמ' גטין (פ"א)
דדוא ליה קרמ, ופוסק
אל שטר כתוב כולו כעין
פשוט וזהו הנקרא אלטו
הפשוט שמתקשר ואלו
הפסולות כל כולו וכל
כפי עמנו ונראה מבחוץ
בין כפל לכל ענין קמ
הקופר, וכן מוכח בגמרא
שהעדים החתומין על כל
קשר וקשר נקראין ואלו
מבחוץ (שם ותי"ש הצ"ח),
שניהם פסולים. שלא
נעשו כתיקון חכמים, ואם
גט פשוט חוב הוא אינו גובה
צו מן הלקוחות, ואם
גט אשה אינו מתגרשת
(שם). שיכול לעשותו
פשוט. לפשוט ולעשותו
פשוט, שקרב הפסדות
ויפחת השטר ויהיה פשוט
(שם). וה"ל לית ליה
מנהג המדינה. תמיהה,
אם רש"י"ג כל לומר שדי
פשוט ומקושר המפורשין
למ"ק א"ש מדינה שנהגו
לשנות דינם בענין אחר
הכל ממנהג המדינה, והלא
מ"ק נמי מורה בזה (שם
קמ"ה). באתרא דנהיגי
בפשוט כו'. אחא לפי
דחיה מנהג המדינה מנ
לפלוגי מ"ק ור"ש (שם).
דודאי קפידא. ואם גט
אשה פסול לגרש בו (שם).
מר סבר קפידא. ואח"כ
דמנהג המדינה בין פשוט
בין במקושר, בין דלמר
ליה בפשוט קפידא הוא
ויפסל המקושר, ורש"י"ג
סבר הכל כמנהג המדינה,
כלומר מראה מקום הוא
לו שאם טורח לו לכחוש
מקושר יכתוב פשוט, ומיהו
אם יכתוב מקושר טפי
יחא ליה שהרי מנהג
המדינה בשניהם (שם).
ממקום אחר פסול.
יתר מנא עליו כרטה (שם).

שיכול לעשותו פשוט. פי' בקונטרס אי משום שיש אורח צדק שיטה
לשיטה כשפשוטו אין לחוש שיש קופרים הרבה שאינם
אומנים לסדר כתיבתו ומניחין אורח צדק השיטות ונראה דאפי' יש חלק
הרבה אין לחוש ואח"כ דגט קרח פסול' לא מיקרי קרח אלא כשיש
שיטות של חלק טפי מן העדים
החמומים צו אכל א"ש י"ש עדים
החמומים צו כשיטות של חלק לא
מיקרי קרח: **מאי מוגדלת גדרת.**
פי' הקונטרס חשבה ומתוך שהיא
חשובה בעיני האנשים דכריה מקובלים
ורצונו חננאל פי' מגדלת שער כמו
מגדלת שער נשיא"א (מגיגה דף ד':)
ומתוך שהולכת מצית לצית לקלוע
מספרת כל הדברים ממנה:

המתרגם פסוק בצורתו. פירוש
כמשמעותו כגון לא
תענה על ריב מתרגם לא תסדי
על דינא הרי זה גדאי דלדכרה
מנא הוא להוציא דינן לאורה אלא
הכי מתרגם לא תמנע מלאלפא
למאן דמתבעי מינק דנינא והמוסיף
עליו פי' בקונטרס שצא לומר הואיל
ויתן רשות להוסיף אוסיף אני
צכל מקום שארטה הרי זה מחרף
פירוש מצוה את השם משנה את
דבריו ואונקלוס שהוסיף לא מדעתו
הוסיף שהרי צייני ויתן התרגום
ש' שגשגתה וחוץ ויסקדו דלאמר במגילה
(דף א.) ורצונו חננאל פירש"ס המתרגם
פסוק כלומר כגון ויראו את אלהי
ישראל (שמות כד) דמתרגם וחוץ ית
אלהא דישאלא הרי זה גדאי דשכינה
מנא לא ראו דכתיב (שם לג) כי לא
יראני האדם וחי והמוסיף עליו (ה) דלמר
וחוץ ית מלאלא דאלהא הרי זה מחרף
שמונה שצח המקום צמלאך אלא הכי
מתרגמי' וחוץ ית יקרא דאלהא דישאלא:
לצנות

וה"ל לסיפא הכא נמי פליג ברישא וה"ל לסיפא הכי השתא התם אידו
ואידו דשבה ממוין פליג ברישא והוא הדין בסיפא הכא דשבה יוחסים
הוא אם איתא דפליג נתני איבעית אימא הכא נמי שבה יוחסים' מי סברת
מאי מגודלת גדולה ממש מאי מגודלת גדלת דאמרה היא לא יחא
לי דשקלה מילי מינאי ואזלא גדיא קמי שיבבותיי תנו רבנן על מנת שאני
קריינא ביון שקרא שלשה פסוקים בבית הכנסת הרי זו מקודשת' ר' יהודה אומר
בצורתו הרי זה בראי והמוסיף עליו הרי זה מחרף ומגרף אלא מאי תרגום
יתרגום דידן והני מילי דא"ל קריינ' האבל אמר לה קרא אנא עד דקרי אורייתא
נביאי וכתובי בדיוקא על מנת שאני שונה חזקיה אמר והלכות ור' יוחנן אמר
תורה מיתבי איזו היא משנה ר' מאיר אומר הלכות ר' יהודה אומר מדרש
מאי

גט פשוט. העשוי כעין שלנו: **עדי מסוכו.** תחת הכתב: **מקושר.**
התם מפרש לה בצבא בתרא שתקנוהו לכהנים שאין יכולין להחזיר
גרושותיהן וכשהיו כועסין הולכין אל הסופר דממהר לכתוב גט ונותנו
לה ומתחרט לאחר זמן תקנו להו מקושר שיש בו טורח לעשותו ואדהכי
והכי מייבצא דעמיה. מניח צראשו
שיטה חלק וכותב שיטה ושיטה חלק
וכותב שיטה וכן עד שלשה או
ארבעה או יותר שטיין חלק ויכול
חלק הראשון על הכתב ותופר וחוץ
וכפל חלק השני על שיטת הכתב
שחתמו ותופר וכן שלישי והעדים
חותמין מבחוץ בין קשר לקשר וילפיין
התם דגט פשוט עדי שנים מקושר
עדי שלשה וכל כפל וכפל קרוי קשר
ושלשה קשרין יש בו ואם צא להרבות
קשרים מרבה צעדים ואחר טופס
השטר כתוב דכרכו: **שניהם פסולין.**
שלא נעשו כתקון חכמים: **שיכול**
לעשותו פשוט. שלא לתפור הקשרים
ואם מפסיק אורח צדק שיטות העלויות
מה צדק וטעמא דת"ק מפרש התם
דקסבר אין יכול לעשותו
פשוט מפני שהמקושר והפשוט אין
מאותה שנה אלא משנה של אחריה:
הכל כמנהג המדינה. מקום שנהגו
בפשוט ועשאו מקושר מקושר ועשאו
פשוט פסול דכי עבדיה בעל שליח
לכתוב על מנהג המדינה הוא דשויח
וצהאי לא איירי תנאי קמאי אלא
כשאיינה במקום עדים והיינו דהוינן
צו ות"ק לית ליה מנהג המדינה ומלא
פליג עליה צהאי: ומשני ודאי
פלוגתא אחריתא היא ומיהו צאתרא
דנהיגי כו': **עניד לי פשוט.** שליחות
קלה: **ועדו מקושר.** שליחות כבדה
רש"י"ג סבר מראה מקום הוא לו
דלמר די לך בפשוט וכי עבדו מקושר
הואיל ומנהג המדינה אף במקושר
כשר ותנאי קמאי פליגי עליה ואמרי
קפידא הוא דווקא אמר ליה לעשותו
פשוט: מראה מקום היא לו. שם
תמצאנו ולתנא קמא הוי קפידא אי
שלושה במקום אחר: **צבצב ממון.**
הוא דלמר ר"ש' דלע"פ שהטעה
מקודשת דמסתמא יחא לה: **אכל**
צבצב יוחסין. על מנת שאני ממזר
ונמאל שהוא נתין לא יחא לה צבצבו
מפני שהוא מתגאה עליה: **מסאנא**
דרב מרעאי. מנעל גדול ממדת רגלי
איני חפיה צו שאיני יכולה להלך צו

ומשל הוא: נתין. זה גבעווי על שם יתום יהושע חוטבי עניים ושואבי מים' ואמר' ציבמות (דף עח:)
דוד גזר עליהם: **מגודלת.** גדולה וראויה
למשנה: **אלא פליג ברישא.** צבצב קמיייתא גבי עני ונמאל עשיר: **וה"ל.** דפליג צבצב צבצב
לאו טעותא היא לא אינטריך למהדר אפלוגי דפליג ברישא צבצב דאם הטעה לשבח
לשבח יוחסין: **הסס.** גבי צו או שפחה מגודלת: **אידי ואידי.** רישא דעני ונמאל עשיר וסיפא דלין
לו שפחה יש לו תרוייהו לשבח ממון הוא
כיון דגלי ר"ש פלוגתא ברישא לא אינטריך למהדר אפלוגי צסיפא: **כח.** גבי לוי ונמאל כהן:
דשצב יוחסין הוא. ואיכא למימר דמורה ר' שמעון
צבצב משום דמסאנא דרב מרעאי הוא אם איתא דפליג ר' שמעון עליה תמיהה: **גדלת.** חשונה:
לא יחא לי. שמהא שפחה חשונה לי דשקלה
מילי מינאי ואולא נדיא גבי צבצבאי משום
שהיא חשונה מנזיה לספר עם שכינותיה ותשמע ממני דברים ותסדר אותם לפני שכינותי
ותמן אותי צביהם לנעל וקלם: **יתרגם אפי' מדעסיה.** תמיהה שלא כתרגום שלנו:
המתרגם פסוק כלורטו. שצא לחסר תוספת התרגום שלנו לומר לא
אתרגם פסוק זה אלא כלורטו כגון לא תענה על ריב (שמות כג) לא תסדי על דינא הרי זה גדאי:
והמוסיף עליו. שצא לומר הואיל ויתן רשות להוסיף אוסיף אני צכל מקום שארטה הרי זה מחרף
פירוש מצוה את השם משנה את דבריו ואונקלוס שהוסיף לא מדעתו הוסיף שהרי צייני ויתן התרגום
ש' שגשגתה וחוץ ויסקדו דלאמר במגילה (דף א.) ורצונו חננאל פירש"ס המתרגם פסוק כלומר כגון ויראו את אלהי
ישראל (שמות כד) דמתרגם וחוץ ית אללה דישאלא הרי זה גדאי דשכינה מנא לא ראו דכתיב (שם לג)
כי לא יראני האדם וחי והמוסיף עליו (ה) דלמר וחוץ ית מלאלא דאלהא הרי זה מחרף שמונה שצח המקום צמלאך
אלא הכי מתרגמי' וחוץ ית יקרא דאלהא דישאלא:
לצנות

(א) צ"ב קמ, (ב) צ"ב קס, (ג) צ"ב קסה. וס' נדפס על
הגליון רש"ל גרס אפי',
(א) [לעיל מנח: וש"י],
(ד) צ"ב קסה. גטין סה
(ו) [צבצב"י טופס: דלמדינה],
(ז) מוספתא דקידושין פ"ב
(ה"ג, ו) [למקמ ע"ג],
(ח) [שם], (ט) [צבצב"י
טופס: הוא], (י) [צבצב"י
טופס: הוא], (יא) [צבצב"י
וצב"י טופס: דברי רבי
מאיר], (יב) [מתי סוף
מגילה], (יג) כשנייה רש"ל,
(יד) [צבצב"י שצ"י: ר"ש
הטעה לשבח מקודשת
וט'], (טו) [צבצב"י טופס:
וט'], (טז) [גון], (יז) [ויחזיק
ט, ס], (יח) [במגילה וכן
בגמרא: לו: איתא מדרש
זה תרגום וסוס שכל
אלו הפסוקים], (יט) רש"ל,
(כ) [ועי' רש"י לעיל לג
קרא דיה מרת כהנא,
רש"י כרמות יג ע"ב
ד"ה מדרשות], (כא) [גטין
פ"א ע"ג], (כב) [ג"ל אלא
ששבת], (כג) [ויחזיק הגדול
עך מרגל], (כד) [ג"ל
הלכתא דלי אמר מנא אלא
עד דמי הלכתא שהיא
משנה וכו'. ועיין צבצב"י].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה המתרגם
(ב) וכו' ומקושר עליו
דמתרגם וחוץ:

מוסף תוספות

א. מקלעת שער הגשמים.
רש"י מגיגה ד ע"ב.

תוס' ר"י הזקן

מחלוקת בשבח ממון. אי
קפידא הוי או מראה
מקום הוא לו. אבל
בשבח יוחסין. שאמרה
לשלושה צא וקבל לי
קדושיך מפלוגי שאבר
לי שהוא לוי ונמצא
כהן, אפילו ר"ש מורה
דקפידא הוי שזה ריעת
קצת בני אדם שאין רוצין
להתחבר עם גדול מהם
שמנהגם עליהם. מנא.
מנעל גדול ממדת רגלי
איני חפיה. שקרא, כל
התורה. בצורתו. שבא
לחסר תרגום אונקלוס,
כגון לא תענה על
ריב [שמות כג, ב]
לא (תהרהר) [ותהיר]
על דינא. מחרף. מביה
המקום משנה את דבריו
שמוסיף מדרשו. תרגום
דידן. של אונקלוס שהוא
מסוי כדאימא במגילה ג,
אן ושום שכל זה תרגום
ששכחוהו וחוץ הוא
ריב. קרא. משמע וידע
עשרים וארבעה בדיקוד.
הלכות. משנה. מדרש.
וה' יוחנן דאמר כמאן.
והלכתא בחזקיה דהוא
רביה דר' יוחנן. ועוד דהא
איפסיקא (א) הלכתא כתבא
שזוהא משנה ולא חשבין
תורה, אלמא תניא משמע
הלכתא ולא תורה.

שהיא אינה רוצה להצביע במקום אחר (שם). ור"א מבשר. דסבר מראה מקום היא לו לטרוח וללכת בשבילה עד אותו מקום, ואם יתפרך ללכת